

forskningsdatas database for statistikk om høgre utdanning (NSD/DBH).

I 2016 var det også flere menn enn kvinner som avla doktorgrad, til forskjell fra de to foregående årene.

Fra 2015 til 2016 falt andelen med 4,9 prosentpoeng til 47,8 prosent kvinner som avla doktorgraden.

Totalt var det 1 407, 672 kvinner og 735 menn, som disputerte i fjor. Dermed er kvinneandelen tilbake på 2013-nivå. 2014 var det første året da det var flere kvinner som avla doktorgrad enn menn, og 2015 var et topp-år for kvinneandelen.

At kvinneandelen har sunket kan ha en sammenheng med at det fagområdet som hadde en økning i doktorgrader i første halvår i fjor var teknologi, ifølge NIFUs rapport fra september 2016: «Kvinner er i flertall innenfor fire av seks fagområder, men totalandelen trekkes særlig ned av teknologi, der bare 16 prosent av doktorandene var kvinner,» heter det i publikasjonen Doktorgrader i tall.

Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) gir hver vår og høst ut en oversikt over de avlagte doktorgradene i Norge, fordelt på blant annet fagområder.

Ifølge NIFUs rapport fra september i fjor er det ventet at det kommer flere i 2017, basert på statistikk over nye, inngåtte doktorgradsavtaler.

De siste årene er det i tillegg bevilget øremerkede midler og støtteordninger for å øke doktorgradsaktiviteten.

Tannsten røper kosthold

FOTO: PALEOANTHROPOLOGY GROUP

Tannsten forteller hva neandertalerne spiste, og at de var i stand til å medisinerer seg selv, skriver forskning.no.

Forskere finner stadig nye metoder for å avsløre hvordan de livnærte seg, våre utdødde slektninger neandertalerne.

For noen få år siden viste eldgammel avføring at de både spiste kjøtt og planter.

I fjor kom en studie som slo fast at neandertalerne også spiste hverandre. Nå har forskere studert tannsten fra belgiske og spanske neandertalere og funnet enda flere detaljer.

– Tannsten fanger matbiter som satt fast i tennene og bevarer DNA i flere tusen år, sier Laura Weyrich fra University of Adelaide i Australia.

Hun er en av forskerne som har undersøkt rundt 50 000 år gamle tenner fra utgravningsstedene Spy i Belgia og El Sidrón i Spania.

De belgiske neandertalerne spiste for eksempel neshorn og villsau supplert med sopp. Spanjolene hadde et helt annet kosthold. Der fant ikke forskerne spor av kjøtt.

– De ser ut til å ha hatt en stort sett vegetarisk diett som besto av pinjekjerner, mose, sopp og bark, sier professor Alan Cooper fra University of Adelaide.

– Dette viser at de to gruppene har hatt en ganske ulik livsstil, sier han i en pressemelding.

Det var likevel ikke dette som overrasket mest. Forskere har tidligere funnet spor i tannstein av planter som ikke kan ha vært mat og som tydet på at de brukte dem som en slags medisiner. I tannsteinen fra El Sidrón dukket det opp nye detaljer som peker i samme retning.

– Vi har beviser på at neandertalerne medisinerer seg selv, sier Antonio Rosas fra det spanske nasjonalmuseet for naturvitenskap.

De fant rester av poppeltreet *Populus trichocarpa*, som er kjent for å inneholde det smertestillende stoffet salisin, og spor av antibiotikasopp. Forskerne kobler dette til restene de fant av byller og bakterier, og de tror det lå en bevisst bruk bak.

– Det ser ut til at neandertalerne hadde god kunnskap om medisinsplanterens betennelsesdempende og smertelindrende egenskaper, sier Cooper.

Kilde: Weyrich, Rosas, Cooper mfl: Neanderthal behaviour, diet, and disease inferred from ancient DNA in dental calculus. *Nature*, mars 2017, doi: 10.1038/nature21674.

På nett

Ny og bedre Slutta-app

Slutta-appen er blitt lastet ned en halv million ganger og har hjulpet mange å slutte både med snus og røyk siden den ble lansert. Nå kommer en helt ny versjon av den populære appen, skriver Helsedirektoratet i sitt nyhetsbrev.

Appen er blitt enda enklere og brukerne vil få tilpassede motivasjonsmeldinger og bedre muligheter til å planlegge sin egen sluttprosess.

De viktigste endringene er:

Planlegg sluttetdagen: I den nye appen kan du nå legge inn en sluttet dato litt fram i tid hvis du ikke er klar for å slutte med det samme. Da får du meldinger om hvordan du best kan forberede deg fram mot sluttet dato.

Få tilpassede motivasjonsmeldinger: I den nye appen har du mulighet til å legge inn egen motivasjonsgrunn, og vil da få meldinger som er mer tilpasset din egen motivasjon. I tillegg kan den nye appen integreres med kameraet i mobilen, slik at du kan se deg selv – eller andre som motiverer deg – i bakgrunnen.

Kan brukes til snus- og røykeslutt samtidig: Med den nye appen behøver du ikke velge om du skal slutte med røyk eller snus. Du kan gjøre begge deler samtidig.

Appen, som ble kåret til Europas beste app på Digital Communication Awards i Berlin 2015, finnes selvsagt i både App Store og Google Play.